

Читалище „София“

СТУДЕНЕЦЪ

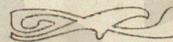
Blumlein.

ИЛЮСТРОВАНО МЪСЕЧНО СПИСАНИЕ

За туризъмъ, родинознание и литература.

—Редактира комитетъ.—

Година първа. — книга пета.

СЪДЪРЖА:

1. Ник. Петровъ — Май.
2. Ник. Куманоъ — До Вѣжень
3. Ив. Петковъ — Вечерна нѣсень (стихотв.)
4. * * Рилскиятъ монастиръ
5. Крумъ Поповъ — Единъ прѣживѣнъ день.
6. Дим. Добревъ — Лѣтна вечеръ (стихотв.)
7. * * Жепа-туристка
8. Каз. Тетмайеръ — Юбилиаръ
9. Н. К. Коларовъ — Щастливци
10. Вѣсти
11. Изъ света и науката.

Издание на Плѣвенското юнош. тур. дружество

„СТУДЕНЕЦЪ“

ПРОДЪЛЖАВА СЕ ПОДПИСКАТА

на

ИЛЮСТРОВАНОТО МЪСЕЧНО СПИСАНИЕ

СТУДЕНЕЦЪ

ЗА ТУРИЗЪМЪ, РОДИНОЗНАНИЕ И ЛИТЕРАТУРА.

Изданието на списанието е гарантърано за прѣзъ цѣлата година. Автори гъ, или прѣводачи гъ, които пращатъ материали за списанието винаги да съобщаватъ въ редакцията адреса си. Ржкописи не се връщатъ. Всички мнѣния цѣлящи подобренiето на списанието се взематъ въ прѣвидъ.

Всѣка пратена въ редакцията сума да се придружава отъ пояснително писмо.

Всичко се праща: списание, „СТУДЕНЕЦЪ“—Плѣвенъ.

Адресътъ на Варненския спортенъ клубъ „р. Тича“ е: Драганъ Драгановъ, ул. „Нишка“ № 39.—Варна.

Адресътъ на Софийското юношеско тур. д. во „Витоша“ е Димитъръ Блъсковъ, ул. „20 Априлъ“ № 16 — София.

Плѣвенското юношеско тур. д. во „Студенецъ“ дава безплатно, при поискване, вѣсти и упътвания за пътуване изъ района си; адресъ: Дружество „СТУДЕНЕЦЪ“—Плѣвенъ.

Комисията при д. во „Студенецъ“, натоварена съ уредбата на несъстоялия се II. извѣнр. конгресъ на Ю. Т. С. е вече ликвидирана. Остатъка отъ получените суми, (600.80) лв. по почти единодушното желание на пратилите пари д. ва, се прѣдаде ср. надл. расп. на касиера на д. вого—за да се прѣдае на комисията по уреждането на най близкия съюзенъ конгресъ.

Касовата частъ на комисията е провѣрена отъ контрол. комисия при д. вого,—намѣренъ е всичко въ редъ.

Наскоро ще се прѣдстави отчетъ на общото д. вено събрание. Прѣпись отъ отчета, заедно съ всички книжа и вещи на комисията ще се пратятъ на Ц. Н. запитвания по въпроса да се отнасятъ до дружеството.

СТУДЕНЕЦЪ

ИЛЮСТРОВАНО МЪСЕЧНО СПИСАНИЕ

ЗА ТУРИЗЪМЪ, РОДИНОЗНАНИЕ И ЛИТЕРАТУРА.

Година първа

Плѣвенъ май, 1920 год.

Книга пета

Ник. Петровъ.

Май

Задъ хоризонта изгрѣва слънцето. Съ моминска свѣнливостъ крета майскиятъ денъ подъ първите утрини лжчи.

Невѣдома сила буди животъ у всичко живо.

Небето цѣло прѣлива въ прозрачна, чиста като кристалъ синева и чини ти се прѣдъ тази чаровна гледка, че си срѣдъ нѣкаквъ приказенъ свѣтъ.

Отъ всѣкждѣ лъха пролѣтъ, зеленина, цѣфнали цвѣтя. Полетъ се буди отъ сънъ и кжпи въ слънчовитъ лжчи мекъ зеленъ губеръ. Измежду трѣвите плахо назъртвавъ, кое отъ кое по-мило, разнообагрени цвѣтчета, прикрѣпени на високи стрѣкчета, или низко принизени и сливащи се съ зелената земна пелена. Изложба отъ цвѣтчета, обайваща погледа съ красотата си.

Вървишъ,—а въ душата ти засѣда неземна наслада.

Полските цвѣти, широко разтворили чашките си, приятно ти се усмихватъ и лъхатъ,—като че ли да развѣдрятъ измѣчената ти душа,—скрития у тѣхъ ароматъ; недалече се пъстри лжка отъ злато-жълти маргарити и свѣтло-морави слѣзове, а насамъ, разпилѣни се алѣятъ полски макове, обагренъ сѣкачъ съ кръвъ, изтекла изъ ранено сърце.....

Чувашъ гласа на славея: въ сърцето ти тихо се възьематъ свѣтливи мечти и хубави надежди, що цвѣтятъ само подъ майско-то небе и истинно сладостно чувство те обвзема, ведно съ излекомъ польхналия те свѣжъ вѣтрецъ....

Излизашъ низъ нивята и ливадите: житни стрѣкове, цвѣти трѣви. По ливадата стадо на свобода пуснато, хрупка крѣхката трѣва

Потокътъ весело бѣбори, а разхвърлените по брѣга му върби усмихнато се оглеждатъ въ водите.

Сѣрцето ти по силно бие,—ти се унасяшъ въ, омайна и тиха дрѣмка: ти слушашъ невнятното въ сладостния шепотъ на листата, птиците и потока—и въ тебе се ражда празникъ на душата, изпълненъ само съ цвѣти....

НИК. КУМАНОВЪ

До Въжень

(пътни българи)

Юлско утро. Всичко още спи лътенъ сънъ, само младите туристи съже вече на кракъ—: пътя е доста дълъгъ.

Прохладенъ утриненъ вътрецъ милува лицата на членовете на младежката група и ги дави съ ароматъ откраднатъ изъ горските и полски цветя.

Тукъ-тамъ изостанали звездички трепкатъ, оглеждайки се въ водите на бълни Витъ,* които, пънечи се, бързо се спускатъ по стръмнините, за да се изгубятъ, възвучно клокочене, нейдъ далече...

Дружината весело крачи по шосето, което заедно съ ръката се провира между дивий балкани, които гордо-гордо стърчатъ, като ревнива стража-пазител на нѣщо....

Далече задъ върха червено-румена заря облива небето, а балканските исполини подлагатъ челя, за да бждатъ цѣлунати и поздравени съ „десбро утро“, отъ първите утринни лжчи на слънцето.

Ръката усилва шума си; безброй водни капки прѣчупватъ свѣтлината, за да омаятъ погледа съ красивата пъстрота на слънчевия спектъръ. Цвѣтятъ, бросени отъ утринната роса, красиво сѫ разтворили нѣжните си чашки; птици весело чуроликатъ низъ гората, която, бавно полюшнува листви...—всичко това те прави тъй веселъ,—и тебе тъй много се иска да бждешъ въечно тукъ!..

Прѣдъ очите ни се откриватъ все по-хубави и по-хубави природни гледки.

Ето „Калугеровъ-долъ“ по пространните, изпъстрени съ цвѣти ливади, волно се рѣять стада, а звуците на овчарския каваль лъхатъ, като че ли упрѣщи къмъ „невѣрна изгора“, навъзватъ нечай въ душата...

Шосето по високъ дървенъ мостъ прѣсича ръката. Отпрѣдъ ни е лѣвия бѣло-бълни прйтокъ—Костина, изнизиващъ се изъ подъ исполински гори. Той и до днесъ оплаква неоплакания герой,—Георги Бенковски; — малко нагорѣ, край самата нея, до старъ букъ, се издига красивъ паметникъ — споменъ за него.

Прѣзъ малката почивка другаръ накратко припомня за Срѣдногорското възстание, за мостчето, прѣзъ което дѣдо Въло прѣвель малката дружина комити, за самата смъртъ на Бенковски и за надписа, който случайно останалиятъ живъ отъ дружината—Захари Стояновъ, изрезалъ върху стария букъ „Г. Бенковски“, — по който надписъ по сега се установява мястото на смъртта на този борецъ за свободата.

Сѫщиятъ Зах. Стояновъ отлично описва всичко въ свойте „записки по Българските възстания“.

*.) Извира отъ вр. Въжень, тече прѣзъ гр. Тетевенъ и б км. подъ него се слива съ р. Черни Витъ (която извира отъ (в. Паскаль) и образува р. Витъ които простира прѣзъ Дунавската равнина минава около 5 км. западно отъ Плѣвень и се влива въ Дунава надъ с. Сомовитъ; Витъ има дължина 195 км.

Подобно бѣли гѣби, въ високите и сѣнчести гори се криятъ кѫщите на красивото и доста известно селце Рибарица,* въ ѹ около което се заражда въ послѣднитѣ години добрѣ посещаванъ планински курортъ.

Пѣтя се стѣснява и се прѣвръща въ козя пѣтешка, която се качва по скалитѣ, слиза въ долинитѣ, или се кѫпе,—губи се въ рѣката,—за да продължи отново....

Навлизаме въ вѣчнозеленото царство. Вѣковни елхи, близко сгушени една до друга, мълчеливо и съ тъга изглеждатъ отминалашитѣ ги гости. Напразно слѣнцето прави усилия, да раздере дебелата сѣнка.

Въ дѣлбоки и скрити отъ слѣнчевъ погледъ котловини, стоятъ нахвѣрлени бѣли парцали отъ зимната мантія на Балкана.

— И най-слабитѣ дили отъ пѣтека се изгубватъ. Отпрѣдъ ни е върхътъ,—той ни мами....

Сърцата радостно туптятъ, кръвта изпълва жилитѣ ни, дишането се учестява; бѣрзо минаваме дракитѣ, противчаме бѣлите тѣрни, „прѣхврѣкваме“ закачливия смръчъ, който напразно се опитва да ни задържи,—сетни усилия,—и размахване на шапки и общи радостни викове, многократно отекващи и умиращи въ долинитѣ:—Сме на върха!*)...

Бавно догаряха сетнитѣ слѣнчеви лѣжи и хоризонта отново се кѫпѣше въ червено-румена багра.

Нощта разпушташе тѣмни завѣси и скриваше отъ насъ красавитѣ гледки. Глѣхнало,—само остряятъ вѣтрецъ подуха. Луната спокойно ни гледаше, а ние се готвѣхме за нощувка и сънъ, въ очакване на нови скитания и други небосклони, що ни очакватъ съ почването на всѣки новъ денъ!...

Тетевенъ, лѣтото 919 г.

* Разположено въ красавата долина на едноименна рѣка, лѣвъ притокъ на р. Б. Витъ която отдѣля Златишко Тетевенски Балканъ отъ Троянския и по която върви високия (1916 м.) и неудобенъ Рибаришки проходъ, съединяващъ Тетевенъ съ Рахманларе—Карлово.

**) Вѣжень 2197 м.). най-високия връхъ въ Златишко-Тетевенския [балканъ; отъ него се открива много красива гледка къмъ Тракия.

Иванъ Петковъ,—Жанъ П.

Вечерна Пѣсень.

Безтрепетно гаснатъ вечерни зари,
и пурпуръ обагря далечни гори.

Безшумно, самотни въ вечерни покой,
прѣлитатъ съ крикъ птици—миражи безброй....

А чезнать въ душата,—самотна въ нощта,—
до болка гнетена, мечта слѣдъ мечта;

И тръпне—сиротна, — отъ лъха студенъ,
на бавно въ изтома отминалъ День . . .

Надъ стихнали лжки витае въ безспиръ
несрѣтникъ бездоменъ—скиталещъ зефиръ,

И въ морни копнѣжи надъ сластни цвѣтя
проплаква,—и гине по знойна мечта.

Пловдивъ, 1920 г.

По професоритѣ Милетичъ,
Шишмановъ, Бобчевъ и др.)

Рилскиятъ Монастиръ

(Продължение)

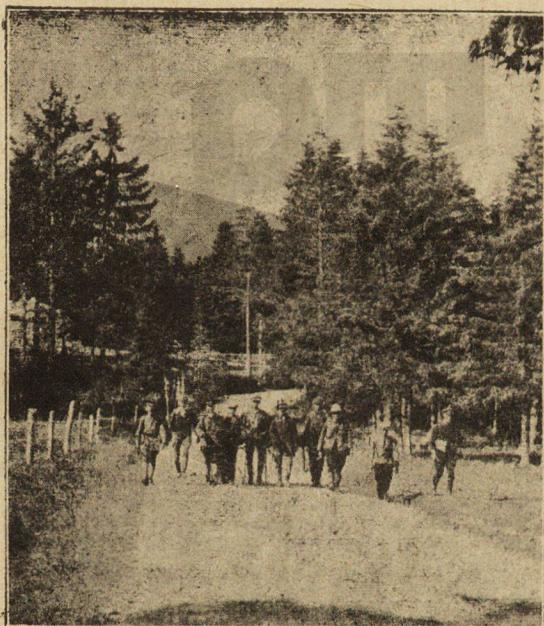
Портитѣ, прѣзъ които може да се влѣзе въ монастирската ограда сѫ двѣ: Самоковската и Дупнишката. Надъ Самоковската се намира параклисъ на Св. Св. Симеонъ и Сава, а надъ Дупнишката—другъ, на Св. Арахангель. Вътре въ дворътъ е посланъ съ калдаръмъ, а прѣдъ църквата съ бѣли мраморни плочи. На нѣколко мѣста изъ двора има чешми съ чиста и изобилна вода.

Монастиръ има всичко около 300 стаи, разположени на 3, а нѣкаждѣ и на 4 етажа. Въ най-долния етажъ сѫ помѣстени монастирската библиотека, музея и другите помѣщения за монастирското домакинство: трапезарията, готварниците, зимника, старата фурана, а до Самоковската порта е и монастирската воденица, карана отъ р. Друшлявица. На втория етажъ освѣнъ сглѣтѣ за гости се помѣщава още и игуменариата. Тукъ е и келията на покойния „Неофит Рилски“, а на четвъртия етажъ сѫ стаите, прѣдназначавани за училище, коего не сѫществува. Въ горнитѣ етажи сѫ най-хубавите стаи. Южното крило, дѣто сѫ сега царските стаи е най красивото. Откъмъ рѣката то има височина до 30 метра. Келийтѣ на единъ етажъ могатъ да се обходятъ по коридоритѣ, които сѫ много широки и къмъ двора се затварятъ отъ дървени прѣгради. Калугерските келии сѫ двойни: една стая за калугера и една прѣдна, която служи и за кухня и за келеръ и за стая на послушника.

Черквата, това е най-величествената и монументална сграда въ цѣлия монастиръ! Планът ѝ е билъ пригответъ, слѣдъ като една специална комисия натоварена отъ братството на монастира ходила на Света-Гора да разгледа тамошните монастири. Немъ било

поржчано да избере най-хубавия планъ и тя избрала този, по който е построена сегашната черква.

Тя е построена по византийския стилъ; кръстообразно. Има дължина около 46 и широчина 31 метра. Още при влизането въ нея се хвърлятъ въ очи изображенията, направени по външните арки и сводове. Вътре въ храма мраморната постилка е изящна. Също такова е и живописъта по стъните, кубетата извънть и навсъкждъ. Много черковни части, като: иконитъ, амвона, игуменския тронъ и др., сѫ позлатени. Сводоветъ и стъните подържатъ петътъ черковни кубета, покрити огорѣ съ оловни листа, донесени отъ Кратовско. Въ храма сѫ на съхранение и мощитъ, на Св. Иванъ Рилски. Още нѣколко светини се намиратъ тамъ, за които не е излишно да се каже нѣщо. — Една отъ тѣхъ е чудотворната икона на Св. Богородица, подарена на манастира отъ Мурадовата жена Мара*). Тя е имала наоколо скъпоцѣни украсения, но тѣ били

Група излѣтници отъ Соф. Ю. Т. Д-во „Витоша“ на пътъ за Чанъ Кория.

ограбени неизвѣстно отъ кого и кога. Въ срѣдата е изображенето на Св. Богородица, а на четирирѣ страни има 32 прѣградки съ сѫщо толкова мощици отъ разни български и други светии. Сега иконата се пази въ единъ красивъ иконостасъ при амвона. Тамъ тя е заключена и се изнася само въ опрѣдѣлени дни.

Въ олтара се намира друга една светиня — единъ староврѣмски кръстъ — рѣчна рѣзбарска работа. Той е високъ „единъ аршинъ.“ На едината му страна сѫ издѣлбани дванадесетъ Господни

*.) Възпѣтата въ народнитѣ пѣсни. Бѣл. ред.

праздници и ликове на светии; отъ другата пъкъ—пророцитѣ и сѫщо нѣкои светци. Споредъ прѣданието, този кръстъ билъ работенъ огъ единъ монахъ при манастира, прѣди стотина години.

Чудотворната икона на Св. Ивана-Рилски—и тя е една старина—се намира на съверната страна, въ параклиса на Св. Николай.

До самия черковенъ зидъ отвънъ е гробътъ на отца Неофита Рилски.

Манастирското братство за сега е много намалѣло. Нѣкога въ манастира сѫ живѣлъ по 200 монаси.—

Когато се говори за Рилския манастиръ и като се знае каква духовно-просвѣтителна роля е игралъ той въ борбите за духовното ни освобождение, чувствува се нужда да се кажатъ нѣколко думи и за неговата библиотека.

За библиотека е приспособена една килия въ долния етажъ. Тамъ се съхраняватъ скжпи ржкописи и **единствениятъ отъ седемътъ български хрисовули**, който се пази въ България.* Той е поставенъ въ рамка и отгорѣ прѣзъ стъклото може всѣки да го види. Изданенъ е отъ българския царь Иванъ Шишманъ на 21 септември 1378 година. Въ него се потвърждаватъ старитѣ права на манастира и му се даватъ нѣкои нови. Хрисовуљътъ е написанъ на хубавъ, дълъгъ пергаментъ, който и до сега е още бѣлъ. Спазенъ е правописа на XIV вѣкъ. Тукъ въ библиотеката има още много други рѣдки ржкописи и интересни стари издания на книги. Има една „История Българска“ на отецъ Пантелеймон—прѣпись, и разни требници, панагерици, изборници и пр.

Въ библиотеката се съхраняватъ сѫщо и разни скжпи вещи. Черковниятъ одѣжди, кръстове, златни потири и др; нѣкои отъ които сѫ донесени отъ Русия.

Въ прѣдната килия прѣдъ библиотечната се намиратъ книги-тѣ на Неофитъ Рилски; повечето отъ тѣхъ сѫ грѣцки и руски, а по-малко български и срѣбъски. На нѣкои отъ тѣхъ по бѣлите полета има нахвѣрлени нѣкои лични бѣлѣжки на този нашъ книжовенъ дѣецъ.

За да се свѣрши съ Рилския манастиръ, трѣбва да се спомене нѣщо и за сградитѣ извѣнъ манастира. Това сѫ: работилница-та фурната, конюшната, дѣрварницата, телеграфоощенската станция и гробищата.

Още по-далечъ прѣснати изъ гората сѫ постницитѣ. Една отъ тѣхъ е постницата на Св. Лука, съ черковица Св. Евангелистъ и Апостолъ Лука; има доста красиви византински изображения.

Тукъ е живѣлъ въ най-ранното свое монашество и Неофитъ Рилски. Той си построилъ тукъ здраво камено здание съ нѣколко стаи, чердакъ и овощна градина. Около 1843 г. Отецъ Неофитъ приспособилъ за манастирско училище тѣзи сгради.

По-нататъкъ, подъ самия Царевъ—връхъ е старата постница, първото и дългогодишното прибѣжище на Св. Иванъ Рилски. Черковицата е малка, съ нѣколко икони и надписи. На това място е и самата пещеря, малко дѣлга съ висяща отгорѣ ѹ ска-

*) другитѣ сѫ прѣснати изъ различни музеи и сбирки въ странство. Бѣл. ред.

а. Входът е широкъ, изходътъ—тъсенъ и доста мъченъ за злизане, но не е така страшенъ и опасенъ, както се рисува въ съображението на смиренитъ поклонници.

Това е, въ най-общи черти, историята и описането на този олкова прочутъ български манастиръ, огнище и пазителъ на българската народност прѣзъ тѣмните врѣмена на миналото му, този прѣвъ разсадникъ на българската просвѣта!

Самиятъ той и околностите му заслужаватъ вниманието на всѣки, който желае да познава България и на всѣки любителъ на красива природа.

въмъ поповъ

Единъ прѣживѣнъ денъ

Прѣдмайски денъ. Ту свѣтъ слънчевъ лжъ залей земята, у черенъ дъждовенъ облакъ покрий небето.

И въ душата ми е така. Възоргъ къмъ младата събуждаю-ца се природа и скръбъ по загубени младини....

Потърсихъ разтуха въ нея—майката природа.

По китно украсения отъ гори и скали шосеенъ пътъ ний ютяхме: тѣ—двѣтъ малки сестрички и ний двамата—добри приятели. Картиинитъ долавяни отъ пътя сѫ омайни; пейсажитъ чудни и разкошни; рѣката шуми безгрижно, а славѣйтъ проглушаватъ пѣсни въздуха.

Ни жива душа по пътя...

Ний летимъ. Тамъ горѣ—къмъ върхътъ!

Въ далечината пролѣсватъ срѣбриститъ върхове на жадуваната планина, сърдцето забива по-силно и съ трепетъ Ний прѣминаваме малкото задрѣмало градче. Лѣтимъ—нагорѣ!

Облаци и гора,—нищо друго се не вижда. Покапватъ капки тъждъ. Студено е. Възоргътъ и усмивкитъ ни замиратъ по височите върхове на бороветъ, засѣнчили планината до горѣ.

Още малко и ний сме прѣдъ „ФАНТА“ Гордо застанала срѣдъ звиковнитъ борове, обърнала погледъ къмъ слънцето, тя лениво очаква затулено задъ гѣстите облаци.

Въ прѣгрѣдкитѣ ѝ ний намѣрихме сърдеченъ другарски приемъ и подкрѣпа на уморенитѣ ни тѣла. При послѣдната цигара слѣдъ скроменъ обѣдъ, слѣнцето залѣ извѣднажъ съ свѣтлина-та си върхътъ: „Фанта“ се засмѣ привѣтливо а ний като птиченца съ подсушени перца — слѣдъ буренъ дъждъ отново изкочихме навънъ.

Просторъ и необятна висота! Окото се ширя по върховетѣ на хилянднитѣ борове, slabъ и приятенъ лъхъ отъ върхътъ те гали, а клокотътъ на пънливата и разлудяла се, отъ бързъ набѣгъ, рѣка ти подсказва че може още хубаво да се живѣе. Широко отворенитѣ гжрди дишатъ свѣжестъ и прохлада, като димъ се изправята мрачнитѣ мисли и душата свободна и горда политва като орелъ въ безсмртният подемъ....

Близо стои мило сѫщество, обзето отъ трепета на чудно блаженство....

Въ погледътъ и усмивката се чете възторгътъ отъ природата майка, а сърдцето ни замира въ възклициане.... До нея съмъ. Обхваналъ ржката ѝ съ двѣтѣ си ржцѣ, опрѣли главитѣ си съ погледъ къмъ върхътъ, залѣни отъ свѣтътъ слѣнчевъ лжчъ, оставили въ краката си цѣло море отъ гора и върхове, ний се опивахме отъ съзерцание.... Тихо долавяхме шумътъ на рѣката, сегизъ-тогизъ прѣхврѣкваше прѣдъ насъ нѣкоя птица; слѣнцето ни галеше още а погледитѣ ни срѣщнали се горѣ въ върхътъ на планината — не се откъсваха...

Азъ бѣхъ катъ подмладенъ. Дѣтинска радостъ пълнеше мъжка грѣдъ, сърцето ми затуптя съ юношеска енергия а душата закупня за висше блаженство — неумолимъ стремежъ на безгрижно младо сѫщество....

Но уви!.. Даръ отъ божественитѣ върхове на боровата гора, азъ го загубихъ още съ излизането ми отъ нея!..

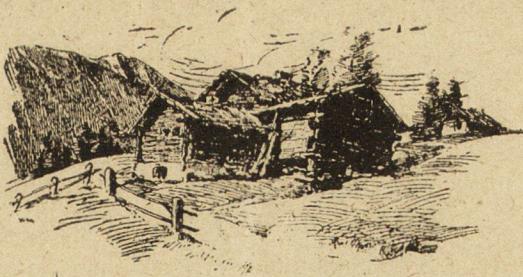
Все по-силно и по-силно заледняващо сърцето, блѣсъкътъ и възторгътъ отлитваха полека... Азъ хвашамъ, но вѣчъ чужда рѣка....

Мракъ и тѣмнина се спустна наврѣдъ. Катъ закъснели чайки ний летимъ обратно назадъ. Безбрѣжна тѣмнина.... Болезнено съмъ се згущиъ въ дѣното на колата.... До менъ е тя съ отпусната глава на моитѣ гърди. Прихваналъ я нежно азъ чувствувамъ дѣхътъ и аромата нанейната коса дїнесени отъ планината.... Сърдцето ми силно бий, въ душата ми е мѣка, гърлото ми е прѣсъхнало, а очитѣ влажни отъ сълзи....

Като послѣденъ акордъ прозвуча късната пѣсень на славея и стори ми се че той пѣеше: —збогомъ прѣкрасенъ слѣнчевъ день, збогомъ, върхове, гори и планини, збогомъ младость и безгрижни, дѣтски дни, збогомъ сѣтня любовь!...

Ний сме въ градътъ.

Дим. Добревъ.

Лѣтна вечерь.

Надъ зѣбати врѣхъ на планината
Се усмихва весело луната.

Хладъ вечеренъ тихичко повѣва,
излѣкомъ — горитѣ полюлѣва.

На широко аромати лѣй.
И златисти класове люлѣй.

Цвѣтенцата крѣхки миризливи,
Низко свеждатѣ челца срамежливи,

Чуруликатъ сладкопойни птички,
Леко трѣпкатъ въ небе звѣздички....

Жена — туристка.

Въ „Wide World Magasine“ извѣстната туристка г-жа *Фауни Бюлокъ-Уоркманъ* разказва за своето неотдавнашно изкачване по Хималазитѣ (на изтокъ отъ Кашмиръ и юго западъ отъ Падака на Нунъ-Кунъ.) Височината въ това място е до 7080 метра и още женски кракъ тамъ не билъ стъпвалъ. Този врѣхъ е по-високъ отъ Монбланъ съ 2240 м. Три голѣми кервана образували експедицията, която трѣгнала отъ Фингара и слѣдъ 12 трудни дни се приближила до подножието на ледника Шафата. Тукъ большинството отъ Кулитѣ¹⁾ се разположили на лагеръ, а само мис-трий Уоркманъ заедно съ своя мжъ, нѣколко по силни Кули и 6 италиянци, които специално биле повикани, като добри и опитни пътувачи, се отправели за върха. Вечеръта тѣ достигнали до областта на вѣчния снѣгъ, а на слѣдния денъ височината, на която сѫ биле, се равнявала на 6065 метра, при това изкачването било толкова трудно че по-нататъкъ могли да продължаватъ

1) Хора отъ нишата класа въ Китай. Б. В. В. М.

само г-жа Уоркманъ. Можътъ и италиянците са носачи и три Кули. На третата зарань на пътя имъ се изпрѣчила една колосална си ъжна стъна съ 60° наклонъ. Всички се привързали единъ о другъ. Най малката невнимателна крачка била съпроводена съ голѣми опасности; навсѣка крачка правили почивка силите ги напускали, и изкачването било почти невъзможно. Особена опасност прѣставлявали *Лавинитъ*,²⁾ които тукъ се срѣщали почти на всѣка крачка. Съ най-голѣми усилия и непосилна борба съ природните стихии, пътниците най-послѣ могли да изкачатъ стената и се разположили на трета главна почивка, на височина 6592 метра. Отъ тукъ нататъкъ невъзможно било всички да продължатъ изкачването; останали три Кули и единъ италиянецъ. Другите взели запаси отъ провизий и тръгнали напрѣдъ, но не могли много да издържатъ. Една част отъ тѣхъ тръбвало да се върнатъ обратно. Четвъртата нощ прѣкарали на такава височина на каквато научни изслѣдователи не сѫ се изкачвали. На другия ден затрудненията при пътуването достигнали своя апогей: Термометрът на слънце показвалъ +56°R (+49° С; Б. р.) Намокрените кърпи, съ които си увивали главите, едва могли да ги защитятъ отъ ужасната горещина³⁾. Но току що залѣзо слънцето, тѣ били обхванати отъ голѣмъ студъ и въ 7 часа вечерта, термометрът показвалъ по долу отъ -8°R (къмъ 7° С; Б. р.) Слѣдъ дълга почивка неустранимите пътници отново се отправили къмъ върха, макаръ, както разправя сама г-жа Уоркманъ, че сърдцето ѝ се свивало, когато тя издала послѣдната си заповѣдь—да вървятъ. Недостатъкъ отъ кислородъ⁴⁾ отдавна се вече чувствали, а това причинявало все повече мърчения, при все това тѣ успѣли да стигнатъ върха. „Сега—съ гордость казала г-жа Уоркманъ—азъ мога да се причисля къмъ онѣзи малко хора, който сѫ се изкачвали на 7080 м. височина надъ морското равнище.“

2) Си ъжни прѣспи. Бѣл. Ред.

3) Голѣмата топлина се дължи само на силното слънчево отражение по повърхината, на покрилната съ тънка корица си ъгъвъ. Носятъ се специални маски съ очила за прѣпазване очите и лицето, но понѣкога и това не помага. Бѣл. Р.

4) Извѣстно е, че въ горните пластове има недостигъ на кислородъ и онѣзи които се изкачватъ на голѣми височини, вниматъ въ особени апарати голѣмо количество кислородъ. Бѣл. Р.

Казимир Тетмайер.

Юбидяръ.

Той се върна от юбилейното празненство.

Петдесет години, половинъ столѣтие писа: лирични стихове, вести, повѣсти, епически поеми — это резултата от полувѣковата му творческа дѣйност.

Той работи за своята слава, за честта на своя народъ, и надътъ съумѣ да го оцѣни. Той му даде всичко, което можеше: честъ, богатство, слава.

Лаврови вѣнци, отдавна засъхнали, заедно съ още свѣжитѣ, юбилея, висѣха по стѣните; на масата лежеха книги, които бѣха поднесени за споменъ; въ негова честь бѣше устроено андиозно празненство, на което цѣлятъ народъ, въ лицето на ойтѣ представители, се събра, за да му каже: „Ти си славенъ, си великъ!“

И ето, почти седемдесетъ годишенъ старецъ, доволенъ но моренъ отъ овациите той седеше въ гостната си, сѣдналь на обно кресло, вглеждаше се въ огъня, който горѣше въ камината и мислеше: —животътъ ми не изтече напразно.

Бѣше късна вечеръ. Наоколо всичко бѣ тихо. Старецътъ веднажъ трѣпна: до слуха му долете нѣкаквѣ стонъ. —Халюцинация?

Но стонътъ се повтори, раздадоха се душераздирателни ви-
ве. Долу се случи нѣщо.

Той позвъни — никой не се яви. Прислугата, вѣроятно разбучана отъ виковетѣ, бѣ слѣзнала.

Разтревожениятъ старецъ започна да ходи по стаята; виковети и стоповети се прѣкратиха, но вместо тѣхъ се чу хоръ отъ лни межки и женски гласове. Той не можеше да разбере какво е случило. Почна да губи тѣрпѣние, да се сърди; най-послѣ лезе отъ стаята. На стълбата срѣщна лакея си, който задушава се отъ вълнение, се спрѣ и извика:

—Господарю, господарю! Какво се случи!

—Какво? Говори! Азъ отивамъ тамъ.

Лакеятъ вдигна рѣка, като че ли искаше да го спрѣ, и каза:

—Господарю, не отивайте! Тамъ стана ужасно нѣщо! Тамъ а мѣртвецъ!

—Мѣртвецъ?

— Да! Дърводѣлецътъ, който живѣе въ най-долния етажъ на къщата, почти подъ земята, има дъщеря. Тя е едва петнадесетгодишна, а е вече ужасна пияница. Крадеше отъ баща си пари за ракия; това всички знаеха, и той не веднажъ я биеше. Днесъ той почналъ така да я бие, че жена му се застѣшила за нея. Тогава, въ изстѣпление, дърводѣлецътъ хваналъ брадвата, удариъ жена си по главата и я убилъ. Той вече е хванатъ. Не отивайте, господарю, има полиция и много народъ. Тамъ е и трупътъ на жената. Тя не е стара, едва четиридесетгодишна. И като че това трѣбва да се случи именно сега, подиръ юбилея ви.

Стария поетъ се върна въ стаята си.

— Ще заповѣдате ли да ви съблеча, господарю?

— Не трѣбва, иди си! Искамъ да остана самъ. Лакея излезе

Седналъ въ креслото, както по-рано, той пакъ почна да се вглежда въ огъня, горящъ въ камината.

Полувѣковенъ трудъ.....състояние.....почести.....

И спомни си думитѣ на единъ отъ ораторитѣ, който каза рѣчъ вѣ негова честь: „Почтенія юбиляръ, увѣнчанъ съ лаври, се труди половинъ столѣтие съ рѣдко самопожертвуващие и себеотрицание за благото на обществото!!“.....

Едва прѣди два часа, тия думи, може би, приятно гжделичкаха самолюбието на стареца; но сега, като си ги спомняше, той едва не извика: „Лѣжа, страшна лѣжа!!“.....

Той бѣ работилъ само за себе си, за своитѣ материални облаги, за удоволствието на окази шепа хора, която се нарича при vilегирована класа. Влюбенятѣ студенти, учеха наизустъ лиричнитѣ му стихове; истеричкитѣ плачеха надъ повѣститѣ му и припадаха вѣ ложитѣ си при драмитѣ му; старитѣ професори и нѣ колко образовани дилетанти се възхищаваха отъ епопеята му, и всичко това той знаеше,— за това му и устроиха юбилей, наричаха го гордостта на страната, стѣлбъ на обществото, негова глаша, негова основа.

А тамъ, въ основата, въ подземнитѣ етажи, той никога не бѣ слизалъ. Аристократъ по убѣждение, той блѣстеше вѣ будуаритѣ и салонитѣ, и не мислѣше за нищо друго, освѣнѣ за слава и удобства вѣ живота. И това наричатъ полуувѣковна работа за благото на народа,— самопожертвуващие и себеотрицание..... Колко справедливо!.....

Да, природата му е дала необикновенъ талантъ, може би гений. Богъ знае какво можеше да направи той, а какъ направи? Разтѣрси нервите на двѣ-три, може би, десетъ хиляди души. А милнинитѣ, грамаднитѣ милиони? Тѣ не получиха нищо отъ неговите трудове, или по вѣрно отъ дарбите съ които го бѣше наградила природата. Той никога не слизаше долу, съ свѣтлината на ума си, съ своитѣ мисли и слово. Наричаха го „Апостолъ на духа“. Колко спраздливо, наистина!

Тамъ трѣбва да се отиде и да се носи учението на Христа за да иматъ право да го наричатъ „Апостолъ на духа“. Под краката му, долу, ставаше нѣщо, но той не искаше да го види защото той бѣ твърдѣ славенъ и великъ за да стори това. И наис-

ина, той творѣше само за тѣзи, които го угощаваха съ шампанско и го туряха на първо място. Той пишеше прѣди всичко за елможитѣ и богатитѣ търговци.

Да, не веднажъ той изгонваше мислитѣ, които нахлуваха въ лавата му, смачкваше листоветѣ, които се явяваха сами по себе и, само и само да не засъгне срѣдата въ която живѣше.

Да, той бѣше „апостолъ“, но само на собственото си корисолюбие. Въ това врѣме, когато тамъ долу, въ зимницитѣ, мизерията разяждаше народа, а неизбѣжния и съпѣтникъ, прѣстѫпостъта, устройваше безумни, диви оргии, той спокойно пишеше вонитѣ Александрийски стихове въ изящния си кабинетъ, пушеше, къли цигари въ разкошната гостна, или сѣдейки въ ложата си акаше аплодисментитѣ на театралната публика. Ето примѣръ отъ еговото „апостолско служене“, неговитѣ права на това име!

Нѣкога, на младини, нѣколко десетки години назадъ, неговия другаръ, отдавна вече умрѣлъ художникъ, направи рисунка на пасителя—Христосъ, падащъ подъ тѣжестта на кръста, когото осене на Голгота, и който все още намираше силы въ себе си, а протѣгне свободната си рѣка на единъ старецъ, блъснатъ отъ имскитѣ войници. За тази картина тогава много говориха. Художникътъ се стараеше да прѣдаде на Христовото лице изражение на безкрайно самозабравяне и състрадание.

По странна асоциация на впечатленията, тази картина, за оято поетътъ не бѣ си спомнялъ, може би, въ продължение на есетки години, сега изведнажъ възкръсна въ паметъта му. Той акри лицето си съ рѣцѣ и отпусна глава на гърдитѣ си. Нему у се струваше, че този Христосъ, съ протѣгнатата къмъ падналия старецъ рѣка, гледа на него съ укоръ отъ забравената картина. . . . При все че на своитѣ плещи той не носеше нищо, никому не протѣгна рѣка.

Нещастие никога не бѣ го спохождално, а той мислѣше само себе си! И цѣлиятъ неговъ животъ, — полуувѣковниятъ трудъ триумфи,—му се стори, тѣй нищоженъ, пусть, загубенъ. . . .

Прѣбваше да се случи такова нещастие, за да се с буда отъ зи egoистиченъ сънъ!.... Но, защо тѣй късно се събуди той?.... искога късно

Въ тази минута той чувствуваше такова прѣзрѣние къмъ бѣ си, къмъ собствената си душа. Цѣлата му философия, основана на закона за необходимостъта, изключваща вина и награда, ухна; той се почувства виновенъ.

Искаше му се да изхвѣрли прѣзъ прозореца всичкитѣ вѣнци дарени за споменъ. всички книги и подаръци, той се опитваше изличи отъ паметъта си, лицата, които бѣха около него вънъ на полуувѣковниятъ му юбилей, за да го обсилятъ съ похвали и почести.

— Защо,— повтаряше той,— защо тази вечеръ на моята маса може да седне съмейството на дърводѣлецътъ, за да прочете книжката, която бихъ написалъ зарадъ тѣхъ, която би имъ обяснала учението на Христа!

Той чувствуваше такава вина, такова прѣзрѣние къмъ себѣ си, цѣлиятъ минатъ животъ му се струваше така нищоженъ... А да започне новъ—уви! бѣ много късно....

Прѣведе: Н. Нейковъ

Н. К. КОЛАРОВЪ.

ЩАСТЛИВЦИ.

Страшенъ сънъ ме събуди по рѣдъ нощъ. Право е нарекалъ народътъ това врѣме „глуха доба“. Тишината царуваше наоколо. Само подъ насъ (ние нощувахме въ мѣстността Баланица) пънъ стиятъ потокъ „Бѣла рѣка“ съ своята вѣчно-звѣнлива пъсень звѣнцътъ на нѣкое станово говедо нарушаваха тишината. Какъ приятно се разливаха звуковетъ на звѣнците татъкъ изъ долината!

Станахъ и излѣзохъ отъ колибата.

Каква хладна лъхаше!—Въздухътъ бѣше освѣженъ отъ дъждъ, който vale привечерь и ни изплаши та покрихме хубаво колибата.— И съкашъ всѣко дърво, зсѣко цвѣтче бѣше разлѣлъ своя ароматъ...

Отъ татъкъ р. Отовица се провиждаше прѣзъ боровитъ врѣхъ Сиврия, който бѣше до половинъ позлатенъ отъ блѣдоликата пълна мѣсечина. Насрѣща, гористия Остронъ сѣнка го забулзаше. А надъ насъ скалистиятъ Черни врѣхъ могжшо вирналъ глава въ небето изглеждаше, като рунтавъ селски калпакъ.

Чаровни гледки!

Но като погледнахъ долината на Бѣла рѣка къмъ Бѣлъ кладенецъ възкликахъ. Колко красива е!

И дълго азъ гледахъ по продълженето на долината, която въ горния край бѣше замрѣжена отъ млѣчна омарка.

А Бѣла рѣка все клокотѣше, клокотѣше...

Погледнахъ другаритъ си. Лицата на всички изражаваха удоволствие. Тѣ бѣха налѣгали кой кадѣ бѣ намѣрилъ. Единъ—лѣг наль гърбомъ съ крака зарити въ огнището блуждаеше съ затворени очи по звѣздо-лунното небе, други—прѣкръстили си кра-

ката, трети пъкъ въ жъла на колибата върху една раница — обвил съ ръце около шинтъ. А прѣдъ входа на колибата шеговитиятъ Л. лѣгналъ гърбомъ, като разпнатъ върху насъченитъ клонове поглъщаше съ отворени уста миризливия и свѣжъ въздухъ.

Вълшебенъ сънъ!

Бо'знае дали дома сѫ спали такъвъ сладъкъ сънъ.

Щастливци! . . .

Дивъ пѣтъ пропѣ. И пѣснъта иу се слѣ съ звѣнчевитъ звукове на едно стало говедо, разлѣ се хармонично наоколо и загъхна татъкъ нейдъ изъ долината. А менъ душата се облѣ съ иѣщо възвишено, дивно!....

гр. Дупница

ВѢСТИ.

Умоляватъ се всички настоящи
тели на сп. „Студенецъ“ да си уредятъ
до края на този мъсецъ съмѣт-
ките съ редакцията му.

Прѣди нѣколко дни е излезла книжка първа отъ съюзния ни органъ „Младъ Туристъ“ подбранъ и добре редактиранъ. Пожелаваме му да намѣри най голѣмо разпространение между членовете и обществото.

Спортенъ Клубъ р. „Тича“—ВАРНА.

По случай откриването на сезона на 4 того ВРЪБНИЦА въ 4 часа слѣдъ обѣдъ въ колодрума Варна се състоя голѣмо футболно състезание между 1 тимъ на спортивния клубъ „р. Тича“ и руски тимъ отъ първостепенни играчи отъ Одеския, Киевския и др. руски спортивни клубове. При голѣмо стечение на публика (повече отъ 3000 души), слѣдъ интересна игра и упорита борба „ТИЧА“ взеа побѣдата съ 4 гола срѣду 1.

На 13, 14, 15 и 16 априль т. г. въ гр. Луковитъ се състоя срѣда между Врачанския: Орѣховския, Бѣло-Слатинския, Орханийския, Мездренския Софийския, Луковитския и Плѣвенския клонове отъ юнош. Тур. съюзъ. Присъствуваха повече отъ 350 души.

На 14 и 15 априль вечеръта, се дадоха театрални забави. На 15 се състояха двѣтъ застѣданія на участвуващите въ срѣщата, гдѣто се разгледаха въпроси отъ клоновъ и съюзъ характеръ. Сѫщия денъ се уреди футболно състезание между членове отъ Плѣвенския клонъ „Студенецъ“ и пристигналиятъ такива отъ Червенобрѣгския футболъ клубъ „Сила“. Побѣдата остана на страната на послѣднитѣ.

На 16 сутринната участвуващите въ срѣщата Плѣвеници тръгнаха за Червень брѣгъ—Плѣвень, а останалиятъ — на излѣтъ до „Глава—Панега“.

Прѣвѣ дните на срѣщата се

прѣдприеха и нѣколко групови излети изъ околноститѣ на Луковитѣ и до карлуковската пещеря.

Въ залата засѣданіята Орѣховския клони бѣ направилъ доста хубава изложба на снимки.

Изъ свѣта и науката.

Най-стария музей въ свѣта. се намира въ градъ Нара нѣкогашна столица на Япония. Го музей е основанъ прѣзъ 756 г., и отъ тогава въ него всичко е останало неизмѣнно въ прѣки разнитѣ промѣни станали въ политическата животъ на Япония. Той се отваря само веднажъ въ годината и него сѫ видѣли доста малко европейци. Музея съдържа 3000 прѣдмета и то едва ли не най-изящните образци на декоративното изкуство сѫществувашо въ свѣта. Тукъ сѫ събрани разни гравюри отъ дърво, художествена мебель, работи отъ емайлъ и разни тъкани. Много отъ прѣдметите сѫ донесени отъ Корея, отъ южна Азия, много носятъ отпечатъкъ отъ персийски стилъ, а нѣкои сѫ доставени изглежда чакъ отъ южна Европа (изображение на Пегаса и др.). Всички тѣзи прѣдмети сѫ отъ VIII в. защото отъ 756 г. музея въ Нара не се е обогатилъ съ никакви нови прѣдмети.

Стъклена канара, която се намира въ щата Уомингъ, въ Сѣверна Америка, съ право може да се счита за осмото чудо на свѣта. Тя е дълга 800 м., високи 80 м. и прави впечатление на чудовищна стѣна, направено отъ тъмно стъкло. Материала отъ който се състои е отъ вулканическо произхождение и е извѣстенъ въ науката подъ името „обсидианъ“. Споредъ изчисленията на геолозитѣ, канарата се е образувала прѣди нѣколко хиляди години. Южната страна на канарата се опира на призматични стълбове, които сѫ високи 18 м. и дебели около 1 м. Тѣзи стълбове сѫ съвършено черни, а пъкъ самата стѣна има тъменъ цвѣтъ, и цѣлата е пронизана съ червени, черни и зелени жилки. Напрѣчната тишина на нѣкои мяста достига до 40 м., когато грѣе слънцето, цѣлата тази маса произвежда впечатление на вълшебенъ изполински брилянтъ.

Забравени острови. Колкото това и да изглежда странно, но въ а-

лантическия океанъ близо до най-культурнитѣ народи на Европейския материкъ, сѫществува една група острови нарѣчени Салвагестъ, която е неизвѣстна даже на мнозина географи. Тия острови лежатъ между островитѣ Мадейра и Канарскитѣ и принадлежатъ на Португалия. Тѣ сѫ отъ вулканическо произхождение и така малко се виждатъ въ морето, че корабитѣ могатъ лесно да минатъ край тѣхъ безъ да ги забѣлѣватъ; корабитѣ избѣгватъ да посещаватъ тия острови защото тѣ се окръжаватъ отъ опасни рифове. Ето защо за тѣхъ почти никога не се говори нито пише. Тѣ сѫ открити скоро следъ откриването на Мадейра въ 1419 г. отъ португалски моряци. Опита за заселвато имъ, за което говорятъ развалините на кждитѣ, водохранилището и канализацията, не е сполучилъ поради недостатъка отъ прѣсна вода. Дивитъ кози и зайци току сега се намиратъ въ грамъдно количество тамъ сѫ, вѣроятно, единствените потомци отъ домашнитѣ животни докарани отъ колонистите прѣзъ XV вѣкъ.

Най-високите дървета въ свѣта. До сега сѣмѣаха, че най-голѣмитѣ дървета въ свѣта сѫ въ Калифорния, въ Иосемитската долина. Мамонтовите дървета могатъ да прегенериратъ за лебедини но не за височина. По височина тѣ значително отстѫпватъ на евакалиптовите дървета въ Австралия (повече отъ 400 вѣда) най-високите евакалипти се срѣщатъ въ Виктория, особено въ югоизточната южна частъ. Тукъ не сѫ рѣдки дървета по 100 м. и даже колоси отъ 140 м. При това тѣхното стѣбло до височина отъ 35—40 м. е свободно отъ клоне. Най-високото измѣрено до сега евакалиптово дърво достига до 170 м. Да си прѣставимъ грандиозността на дървета достатъчно е да се спомнимъ най-високите наши ели които достигатъ до 35—40 м. т. е. четири пъти по низки.

Излетни сигнали.

Нуждата отъ направляване всѣка група отъ туристи излетници чрѣзъ сигнализация е безспорна. Сигналитѣ се даватъ чрѣзъ тржбата (рогъ) носена отъ водача (главатарь) на групата и то само отъ него.

Възприетиетѣ сигнали трѣбва да се заучатъ прѣдварително отъ всички излетници,—отъ всички организирани туристи и да се изпълняватъ. За тая цѣль, поставяме сигналитѣ **безусловно** възприети отъ туристите въ България (отъ Юн. Тур. Съюзъ и Бълг. Тур. Д-во) иа послѣдниятъ листъ на списанието,—за да може той да бѫде откъснатъ и съ това да се подпомогне заучаването имъ. Дългъ на всѣко туристическо д-во е да стори всичко необходимо въ тая насока.

Изпълнението на сигналитѣ става винаги по отношение онova място, отъ гдѣто се даватъ; тѣ се даватъ по веднажъ, или съ необходимите интервали помежду имъ,—винаги прѣдоходдани отъ **общия** сигналъ, който се дава съ цѣль да се извика вниманието на групата къмъ **специалния** сигналъ, който ще послѣдва.

Сигналитѣ сѫ съставени отъ дълги (означени въ долната таблица съ знака „—“ и къси („—“ звукове, (свирене). За прилагането имъ нека всѣко Тур. д-во направи по нѣколко упражнения съ свои членове.

Объ сигналъ (внимание, чуй):—.

Сборъ (тревога; сбирайте се): — — — —. при тоя сигналъ излетниците се сбиратъ прѣдварително на уреченото място (ако има такова), или на мястото, отъ гдѣто се сигнализира.

Тръгване (или напрѣдъ):— — — . За тръгване при всички случаи,—или за движение въ сѫщата посока, — при съмнѣние въ посоката, която трѣбва да се хване.

Спиране: — . Сигналъ за прѣкъждане похода, било за почивка, за проучване пътя, за съвѣтъ и др.

Сръщенъ путь. (или назадъ):— — — . При тоя сигналъ излетниците, които сѫ по напрѣдъ отъ водача (глав.) се връщатъ къмъ него, а ония, които сѫ по-назадъ отъ него се спиратъ до новъ сигналъ.

Надѣсно: — — — . Притоя сигналъ излетниците прѣдъ водача (г.). взематъ посока въ дѣсно,—което влече слѣдъ себе си вземане въ послѣдствие тази посока отъ цѣлата група. Излетниците полиръ водача трѣбва да сѫ особено внимателни при този сигналъ.

Налѣво. — Този сигналъ се дава както по-първия; но за вземане посока въ лѣво (къмъ лѣва рѣка).

Аптека (или помощь):— — . Сигналъ, съ който се зове медикътъ на групата, за да помогне на нѣкой излетникъ; съ този сигналъ се свиква и цѣлата група за помощъ при разни случаи.

Г

др ви

улица

гр.

„И Н Н О В А С И О НЪ“

ПЪРВА ПО РОДА СИ ВЪ СТРАНАТА

КНИЖАРНИЦА И ХУДОЖЕСТВЕНЪ МАГАЗИНЪ

се открива наскоро въ София, ул. „Царь Освободител“ № 2 до двореца.

И Н Н О В А С И О НЪ

по своятъ изборъ на стоки и шикарна уредба въ нищо нѣма да отстѣпва прѣдъ най-голѣмтѣ западно-европейски книжарници и худож. магазини.

Въ И Н Н О В А С И О НЪ

винаги ще се намѣри най-голѣмъ изборъ отъ картички, картини и репродукций отъ най-видните художници и прочути галерий. Вази, статуй, статуетки, отъ порцоланъ и целулоидъ. Училищни и канцеларски принадлежности най-широки и най износни цѣни.

Въ И Н Н О В А С И О НЪ

ще намѣритѣ цѣлата българска, френска, руска, кѣмска, италиянска и английска литература. Учебници за всички гимназии и училища въ страната.

И Н Н О В А С И О НЪ

ще бѫде единъ отъ голѣмтѣ складове на всевъзможни книжарски артикли, като тетрадки, хартий, блокове, водни бои, пера, ученически кутий, моливи, мастила и др. Всевъзможни новости на най-оригинални цѣни.

Съ почитъ: Христо Кунчевъ.

ХУДОЖЕСТВЕНИЯ МАГАЗИНЪ

„ДРЕЗДЕНЪ“

за илюстровани картички

на

АСѢНЬ ХРИСТОВЪ – ПЛѢВЕНЪ.

Съобщавамъ на многобройнитѣ си клиенти, че магазина ми разполага съ всички видови илюстровани картички.

При магазина ми има специално бюро за приемане реклами за всички български и чужди вѣстници.

Продажба на всички вѣстници.

Цѣна 2 лв.

печат. Данайловъ – Плѣвенъ.